

ФРЕНСКИ ЕЗИК · НИВО 4

Урок 4

Условно наклонение: учтивост, хипотеза и съжаление —
и трите системи с SI

● Образуване

● Учтивост

● Минало условно

● Системите със SI

СЪДЪРЖАНИЕ

Съдържание

Въведение	Наклонението на „бих“
------------------	------------------------------

Глава 1	Сегашно условно
----------------	------------------------

Глава 2	Кога се използва
----------------	-------------------------

Глава 3	Минало условно
----------------	-----------------------

Глава 4	Трите системи със SI
----------------	-----------------------------

Глава 5	Упражнения
----------------	-------------------

Заключение	Какво вече можете
-------------------	--------------------------

ВЪВЕДЕНИЕ

Наклонението на „бих“

Conditionnel е наклонението, което на български се превежда с *бих*: *Je viendrais* — бих дошъл. То изразява действие, което не е сигурно — възможно, желано или зависещо от условие.

Две са основните му приложения, и второто е това, което ще използвате всеки ден: **хипотезата** (нещо може би ще стане) и **учтивостта** (молба, желание, съвет). Разликата между *Je veux un café* и *Je voudrais un café* е разликата между груб и възпитан французин.

Урокът разглежда двете форми — сегашно и минало условно — и завършва с най-важното: **трите системи с SI**, където се среща всичко научено досега. Тук ще ви трябват имперфектът от урок 3 и *passé composé* от урок 2.

Глава 1 — Сегашно условно

Глава 2 — Кога се използва

Глава 3 — Минало условно

Глава 4 — Трите системи със SI

Глава 5 — Упражнения

Уроци 2 и 3 са предпоставка: *passé composé* и *imparfait* трябва да са усвоени.

ГЛАВА 1

Сегашно условно

Добра новина след урок 3: окончанията са същите като на имперфекта. Единствената разлика е основата — и тя се взима директно от инфинитива.

1 Инфинитив плюс окончанията на имперфекта

Взимаме глагола в **инфинитив** и добавяме **-ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient**. Parler → *je parlerais, tu parlerais, il parlerait, nous parlerions, vous parleriez, ils parleraient*.

Основното : Окончанията вече ги знаете от имперфекта. Ново е само това, че се лепят за целия инфинитив.

2 Глаголите на -RE губят Е-то

При трета група инфинитивът на **-RE** изпуска крайното Е: *prendre* → *je prendrais* · *attendre* → *j'attendrais* · *écrire* → *j'écrirais*.

Правописна особеност : Логиката е фонетична: *prendreais* би било произносно.

3 Петте неправилни, които трябва да знаете

être → *je serais* · **avoir** → *j'aurais* · **aller** → *j'irais* · **faire** → *je ferais* · **voir** → *je verrais*. Основата е неправилна, окончанията остават същите.

Внимавайте : Внимание: *ils iraient* (не „iriaient“) — често срещана грешка при писане.

4 Още четири, които ще ви трябват

pouvoir → je pourrais · **vouloir** → je voudrais · **devoir** → je devrais · **venir** → je viendrais. Тези четирите са в основата на учтивата реч.

Приоритет : *Je voudrais, Pourriez-vous, Tu devrais* — трите най-полезни изрази във френската учтивост.

5 Как да не бъркате с бъдеще време

Futur simple също се образува от инфинитива, но с окончанията на *avoir*: *je parlerai* (ще говоря) срещу *je parlerais* (бих говорил).

Класически капан : Разликата е една буква и не се чува ясно. В писмен вид обаче е решаваща.

Деветте неправилни основи

être → ser- · avoir → aur- · aller → ir- · faire → fer- · voir → verr-
pouvoir → pourr- · vouloir → voudr- · devoir → devr- · venir → viendr-

Към всяка основа се добавят: -ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient

Девет основи покриват почти всичко, което ще срещнете.

Кое е наистина важното

- Основата е инфинитивът, окончанията са тези на имперфекта.
- Глаголите на -RE губят крайното E: *prendre* → *je prendrais*.
- Внимание при писане: -ai е бъдеще, -ais е условно.

ГЛАВА 2

Кога се използва

Четири употреби, от които две ще ви трябват в първия ден в Париж. Учтивостта е най-честата — французите я използват постоянно.

1 Учтива молба

Това е приложението, което променя всичко в ежедневието: *Je **voudrais** réserver une chambre* — бих искал да резервирам стая · *Nous **souhaiterions** réserver une table* · *Pourriez-vous m'aider ?*

Използвайте го всеки ден : Сравнете: *Je veux un café* звучи като заповед. *Je voudrais un café* е нормалният начин да поръчате.

2 Съвет

*Tu **devrais** étudier pour ton examen* — би трябвало да учиш за изпита си · *Vous **devriez** consulter un médecin*.

Формулата : *Devoir* в условно наклонение е стандартният начин да се даде съвет, без да звучи като заповед.

3 Хипотеза или несигурно действие

*Je **viendrais** vous voir* — бих дошъл да ви видя (но не е сигурно) · *Ce **serait** une bonne idée*.

Основното значение : Действието е възможно, но не потвърдено. Точно като българското „бих“.

4 Желание

J'aimerais voyager en Espagne — бих искал да пътувам до Испания
· *Ce **serait** merveilleux.*

Нюансът : *Aimer* в условно наклонение изразява желание, по-меко от *je veux*.

5 Непотвърдена информация

В медиите: *Le président **serait** arrivé à Paris* — президентът вероятно е пристигнал в Париж. Журналистът съобщава, без да гарантира.

За разбиране : Тази употреба се среща постоянно в новините. Полезно е да я разпознавате при четене.

Трите израза, които да научите първи

Je voudrais... — бих искал (поръчка, молба)

Pourriez-vous... ? — бихте ли могли (учтива молба)

Tu devrais / Vous devriez... — би трябвало (съвет)

С тези три израза минавате за възпитан човек във всяка ситуация.

Кое е наистина важното

- Учтивостта е най-честата употреба: *je voudrais* вместо *je veux*.
- *Devoir* в условно наклонение = съвет, без заповеден тон.
- В новините условното означава непотвърдена информация.

ГЛАВА 3

Минало условно

Времето на съжалението и на упрека: това, което е можело да стане, но не е станало. Формата е проста, ако *passé composé* е усвоен.

1 Как се образува

Спомагателният глагол (*avoir* или *être*) в **сегашно условно** + минало причастие: *J'**aurais** voulu* · *Je **serais** allé* · *Nous **aurions** fait*.

Връзка с урок 2 : Изборът на спомагателен следва същите правила като в *passé composé* — включително съгласуването с *être*.

2 Нереализирано действие

*J'**aurais voulu** devenir actrice* — бих искала да стана актриса (но не се получи) · *Je **serais allé** en France* — щях да отида във Франция, но така и не отидох.

Основното значение : Действието е останало в миналото и не се е осъществило. Оттам и оттенъкът на съжаление.

3 Съжаление и упрек

*Tu **aurais dû** me le dire* — трябваше да ми кажеш (упрек) · *J'**aurais pu** t'aider* — можех да ти помогна.

За запомняне : *Aurais dû* и *aurais pu* са двата най-чести изрази на френското съжаление.

4 Не бъркайте двете форми

Je **mangerais** une glace — бих изял сладолед (сега или после)
срещу J'**aurais mangé** une glace — щях да ям сладолед, но не успях
(действието остава в миналото).

Тестът : Сегашното условно гледа напред, миналото гледа назад
към нещо неслучило се.

5 Непотвърдена информация в миналото

Както при сегашното: L'accident **aurait fait** trois blessés — при
произшествието вероятно има трима ранени.

За разбиране : Стандартна формулировка в новините, когато
фактите не са потвърдени.

Двете форми, сравнени

Conditionnel présent — Je viendrais · сега или в бъдещето,
действието е още възможно

Conditionnel passé — Je serais venu · в миналото, действието НЕ се е
случило

Je mangerais une glace (иска ми се) срещу J'aurais mangé une glace
(нямаше как)

Сегашно = още е възможно. Минало = вече не е.

Кое е наистина важното

- Минало условно = спомагателен в сегашно условно + минало причастие.
- Изразява нереализирано действие, съжаление или упрек.
- Aurais dû и aurais pu са двата израза, които ще чувате най-често.

ГЛАВА 4

Трите системи със SI

Тук се събира всичко: сегашно, имперфект, *plus-que-parfait* и двете условни форми. Три схеми, които покриват всяка условна фраза на френски.

1 Златното правило: никога условно след SI

След **SI** никога не идва *conditionnel*. Идва сегашно, имперфект или *plus-que-parfait* — според системата.

Правилото номер едно : Ако сте учили испански, това е същото правило: никога *Condicional* след *Si*.

2 Система 1: реално условие

SI + сегашно + бъдеще (или сегашно). *Si j'ai le temps, je viendrai* — ако имам време, ще дойда. Условието е напълно възможно.

Всекидневната : Използва се за реални планове: *S'il fait beau, on va à la plage*.

3 Система 2: хипотетично настояще

SI + имперфект + сегашно условно. *Si j'avais beaucoup d'argent, j'achèterais une maison* — ако имах много пари, бих си купил къща. *Si tu étudiais davantage, tu réussirais*.

Ключовата система : Условието е нереално или малко вероятно сега. Това е системата, която се среща най-често.

4 Система 3: нереализирано минало

SI + plus-que-parfait + минало условно. *Si j'avais su, je serais venu* — ако бях знаел, щях да дойда. *Si tu avais étudié, tu aurais réussi.*

Съжалението : Plus-que-parfait се образува със спомагателен в имперфект + причастие: *j'avais su, j'étais allé.*

5 Таблицата, която решава всичко

Първо определете кога е условието: **възможно сега** → система 1 · **нереално сега** → система 2 · **пропуснато в миналото** → система 3.

Методът : Двете части винаги вървят заедно — не се смесват части от различни системи.

Трите системи в един поглед

1. SI + présent → futur : Si j'ai le temps, je viendrai. (реално)
2. SI + imparfait → conditionnel présent : Si j'avais de l'argent, j'achèterais une maison. (нереално сега)
3. SI + plus-que-parfait → conditionnel passé : Si j'avais su, je serais venu. (пропуснато минало)

Никога conditionnel непосредствено след SI. Никога.

Кое е наистина важното

- Три системи, три двойки времена — частите не се смесват.
- След SI: présent, imparfait или plus-que-parfait. Никога conditionnel.
- Система 2 е най-честата в разговорната реч.

ГЛАВА 5

Упражнения

Направете ги без да гледате отговорите. Системите със SI се усвояват само чрез писане на цели изречения.

1 Образувайте сегашно условно

1. parler (je) 2. prendre (tu) 3. être (il) 4. avoir (nous) 5. aller (ils)
6. pouvoir (vous)

Отговори : 1. je parlerais · 2. tu prendrais · 3. il serait · 4. nous aurions
· 5. ils iraient · 6. vous pourriez

2 Направете изречението учтиво

1. Je veux un café. 2. Vous pouvez m'aider ? 3. Tu dois partir. 4.
J'aime visiter Paris.

Отговори : 1. Je voudrais un café. · 2. Pourriez-vous m'aider ? · 3. Tu
devrais partir. · 4. J'aimerais visiter Paris.

3 Коя система със SI?

1. Si j'___ (avoir) le temps, je ___ (venir) demain. 2. Si j'___ (avoir)
beaucoup d'argent, j'___ (acheter) une maison. 3. Si tu ___ (étudier),
tu ___ (réussir) l'examen l'an dernier.

Отговори : 1. ai / viendrai (система 1) · 2. avais / achèterais (система
2) · 3. avais étudié / aurais réussi (система 3)

4 Сегашно или минало условно?

1. J'___ (aimer) devenir actrice, mais c'est trop tard. 2. J'___ (aimer) voyager cet été. 3. Tu ___ (devoir) me le dire hier. 4. Tu ___ (devoir) te reposer un peu.

Отговори : 1. j'aurais aimé (вече невъзможно) · 2. j'aimerais (още възможно) · 3. tu aurais dû (упрек) · 4. tu devrais (съвет)

5 Преведете на френски

1. Бих искал един чай. 2. Ако имах време, щях да дойда. 3. Трябваше да ми кажеш. 4. Ако бях знаел, нямаше да отида.

Отговори : 1. Je voudrais un thé. · 2. Si j'avais le temps, je viendrais. · 3. Tu aurais dû me le dire. · 4. Si j'avais su, je ne serais pas allé.

Как да работите с урока

Ден 1: прочетете урока и направете упражненията, без да гледате отговорите.

Ден 3: повторете упражнение 3 — трите системи искат повторение.

Ден 7: напишете 5 изречения за това какво бихте направили, ако спечелите от лотарията.

Лотарията е идеалното упражнение: цялата система 2 в едно упражнение.

Кое е наистина важното

- Учтивите изрази се учат наизуст като готови формули.
- Трите системи се учат заедно — смисълът им е в контраста.
- Никога conditionnel след SI: това е грешката, която личи най-много.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Какво вече можете

Какво вече можете

- ☐ Да образувате сегашно и минало условно на всеки глагол
- ☐ Да отправяте учтива молба, вместо да звучите като заповед
- ☐ Да давате съвет с *devoir* в условно наклонение
- ☐ Да изразявате съжаление за нещо неслучило се
- ☐ Да боравите с трите системи със *SI*

За практикуване тази седмица

- ☐ Поръчайте нещо на глас с *Je voudrais*, десет пъти, докато стане автоматично
- ☐ Напишете 5 изречения за това какво бихте направили с много пари
- ☐ Повторете упражнение 3 без да гледате отговорите

Продължението

- ☐ Картите за преговор — *dans* и *à*, частичният член, *EN* и *Y*, подчинителното наклонение — се изтеглят отделно от domaformalis.com
- ☐ За разговорна практика с преподавател: свържете се с нас

Петте неща, които не бива да забравяте

1. Основа = инфинитив, окончания = тези на имперфекта.
2. Девет неправилни основи покриват почти всичко.
3. Je voudrais вместо Je veux — това е френската учтивост.
4. Минало условно = нещо, което е можело да стане, но не е станало.
5. Никога conditionnel непосредствено след SI.

С тези пет точки владееете едно от най-полезните наклонения във френския.

Този урок следва и допълва курса на Yasmine, преподавателка по френски и испански в София. Обясненията са разширени с трите системи със SI и допълнени с упражнения с отговори.

За повече потърсете **картите за преговор** на Domaformalis, а ако желаете уроци на живо с преподавател — свържете се с нас.

DOMAFORMALIS

domaformalis.com

La formation facile pour tous et partout